

Cijenjene dame i gospodo, kolegice i kolege, cijenjени uzvanici, domaćini i svi nazočni!

Osobita mi je čast da vas kao predsjednica Povjerenstva za medicinsku etiku i deontologiju Hrvatske liječničke komore pozdravim i u kratkim crtama naglasim zašto je ova tribina nama izuzetno važna.

Kada sam oko posljednjeg Božića, dakle, prošle, 2021. godine, smislila temu današnje tribine, nisam ni slutila kako će baš ova tema na ovom mjestu biti aktualnija nego što je tema Etike u hitnim stanjima i inače uvijek aktualna, i to na svim mjestima u Lijepoj našoj. Mi, liječnici, smo tu, u društvu u kojemu živimo, uvijek dežurni, mi smo i oni kojima se plješće s balkona, ali i dežurni krivci za sve što krene ili ide po zlu.

Suočeni smo s već trajnom dinamičkom neravnotežom odlazaka liječnika iz Hrvatske pa svaki plan, smjernica ili propis već trenutkom svog nastanka izgubi uvjete u kojima bi bila primjenjiva, jer nas uglavnom ne bude dovoljno da bismo zadovoljili bilo kakve razumne normative. No, danas bih politiku koja treba brinuti o tome da se zaustavi ova seoba liječnika ostavila po strani. Danas nam je cilj komentirati etičnost liječnika u hitnoj medicini. Ona dakako nije odvojiva od stručnosti, i to je također važno zapamtiti, tako da je veza između etičnosti i stručnosti liječnika određena i u Kodeksu medicinske etike i deontologije.

Kao prvo bih ukazala na sadržaj toga Kodeksa. Kodeks nije dug i ne bi trebalo biti opterećujuće pročitati ga svim liječnicima, a poznavanje njegovih odredbi i postupanje u skladu s njima bi nam svima olakšalo i uljepšalo život. Kodeks štiti dostojanstvo i liječnika i pacijenta, suradnika liječnika i obitelji pacijenta. Kodeks čuva moral i pruža upute za situacije kada nismo sigurni što smijemo i kako postupiti.

Ukazala bih na komunikaciju kao problem broj jedan. Potom na empatiju i brižnost. Upravo su ovo područja na temelju kojih počiva percepcija našega rada. I bez kojih i najveća stručnost može postati upitna. Ne smijemo zaboraviti i na to da upravo kroz komunikaciju utječemo i na zdravstvenu pismenost pacijenata, a ne samo na to hoćemo li se nekome svidjeti i lijepom riječju olakšati patnju.

Također bih ukazala na potrebu za stvaranjem pisanih standarda za postupanje u hitnoj medicini. Naravno, temeljenih na dokazima. Time bismo u većoj mjeri izbjegli eventualne pogreške u postupanju i posljedično moguće neželjene ishode. Takvi standardi bi spriječili i katkad neutemeljene kritike laika, a medicinske odluke koje se donose na političkoj razini dostatno ogradile od podilaženja medijskim pritiscima.

Sve više postajemo svjesni da se naša liječnička struka neizostavno izprepliće s drugim, ne nužno medicinskim strukama. Da bismo kao liječnici bili etični prema pacijentu nerijetko moramo poznavati ustroj socijalne skrbi i surađivati sa socijalnom službom. Jer neznanje nas tu ograničava i ne opravdava. O tome kako je nužno poznavati pravne odredbe koje propisuju naš posao, nikada nije dovoljno ponavljati. Stoga su ovdje na

Tribinu aktivno uključeni i predstavnici pravne struke i socijalnog rada. Ovakav pristup se danas popularno zove integrativnim, a znanje hibridnim. Kakogod.

Na izbor teme Etika u hitnim stanjima potaknula nas je učestalost prijava protiv liječnika u naše Etičko povjerenstvo upravo iz hitnih situacija, i to moram posebno istaknuti.

Želim nam svima uspješnu tribinu, konstruktivnu raspravu i, nadam se, pokoji vrijedan zaključak.

Predajem riječ splitskim domaćinima kojima zahvaljujem na suradnji i gostoprimstvu u meni jednom od najljepših i najdražih gradova.

PREDSJEDNICA
POVJERENSTVA ZA MEDICINSKU ETIKU I DEONTOLOGIJU
prof. prim. dr. sc. Lada Zibar, dr. med.